

La Ciutat

Quinzenal afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya

Redacció i Administració: Alonso Martínez, 27 - NÚMERO SOLT: 10 CENTIMS

Panorama pre-electoral

La llei discutida en la sessió del dilluns en el nostre Parlament sobre ajornament de les eleccions, ha merescut l'oposició aferrissada de la minoria de la Lliga Catalana. D'aquesta minoria que sap com en les vinentes eleccions amb la unió dels elements republicans, fa il·lusionària la victòria dels seus homes.

I és per això que crida. Per costum i per demagogia. Es un vici, un procediment assajat i d'òptims resultats i una propaganda. Però propaganda subversiva, doncs que en la sessió del dilluns tant servia per a fer-se ben veure dels seus socis, com d'ésser ben mirada pels anarquistes al no concedir importància al moviment revolucionari.

Ara que, les maniobres dels Durans i Ventoses i Calvells són a cartes vistes i es necessita la candidesa d'un soci lligaire o la ignorància d'un àcrata per no veure'n el mecanisme.

La «faïstada» servirà per posar en prevenció a tots els republicans i més especialment a aquells republicans que per satisfer passióetes i orgulls havien coquetejat amb republicans d'última hora, amb monàrquics disfressats de republicans. Un moviment com el ja sufocat que posa de relleu concomitancies entre elements d'extrema dreta i els de l'extrema esquerra, aquest en l'acció personal i els primers per acció de diner, ha d'unir amb lligam més estret els republicans de bona voluntat, als que per damunt dels punts de mira personal, veuen la República i Catalunya, entregades a mans d'un Parlament d'ànima monàrquica i a la «canalla» pertorbadora de la nostra tranquil·litat.

Catalunya és, en aquest mar d'Espanya entre-

gat al poder caciquista i a la influència del diner, una esperança pels demés pobles espanyols.

Nosaltres comptem amb un Parlament, que tot justament ha complert un any de vida gloriosa, netament esquerrana i amb una tasca legislativa admirable. L'última Llei aprovada, és aquesta de la Majoria i Habilitació d'edat, que vé a posar Catalunya a tò de les modernes corrents mundials en aquest aspecte.

Ens cal ara assegurar la vida del nostre Parlament amb una victòria esclatant en les properes eleccions municipals, i això és més d'esperar després del resultat de les últimes en què amb tot i lluitar separades les candidatures d'esquerra, i en contra anar unides a tot arreu, Lliga i carlins, els vots globals de Catalunya, donen uns milers més de sufragis a la candidatura d'Esquerra que a la de Lliga Catalana. I ens cal més encara assegurar el nostre triomf per tal de què no prosperi la pretensió de la Lliga Catalana de demanar en plebiscit la dissolució del Parlament Català.

Per obtenir això, per fer possible una victòria dretista, la Lliga no té escrúpols d'aliar-se, d'amistançar-se amb partits republicans de doublé i netament monàrquics, i és en contra de la seva tàctica i per la continuïtat dels postulats republicans que nosaltres hem portat a Catalunya que hem de lluitar i ben units per què ni el catalanisme ni la justícia social per nosaltres alcançats pugui sofrir de les maniobres de la Lliga.

La major part de les dones, víctimes d'una vella moral formada de fantasmes i covardiés, pateixen encara letàrgia intel·lectual. Tenen mandra de pensar i segueixen en tot les suggestions del pare, del marit i especialment del confessor.—Aurora Bertrana.

Història d'una candidatura

A tots els pobles n'hi ha alguna d'aquelles persones que són sòcies d'«Acció Catalana», llegeixen «La Veu de Catalunya» i voten a l'Esquerra—això manegueu's-ho com vulgueu—de les quals ens en parlava En Manuel Brunet a les pàgines de «La Veu». I a Tàrrrega no podia ésser menys. Altrament hauria estat una falla que d'una manera o altra s'hauria tingut de subsanar.

Però hi és. I no pas una sola. Per això hem pogut sapiguer moltes coses que d'altra manera no les hauriem sabut. Que ens perdonin, doncs, els de la casa del davant. Que voleu fer-hi; avui n'hi ha per uns i demà serà per uns altres.

I bé, al grà. La primera cosa que sabèrem—ara ja entra en acció un d'aquells coneguts del Sr. Brunet. Nosaltres només hi posem la tinta i les quartel·les. La part econòmica, vaja—fou que s'havia acordat fer una candidatura amb gent de la Lliga i de fora d'aquesta. I es va ampliar el comitè polític.

Començaren els treballs. Els inspiradors de la Lliga volien una candidatura d'aquelles que en diuen «de pes» però que hi hagués senyors que es deixessin inspirar. Que fossin dòcils, vaja.

Un fracàs. Un altre fracàs i un altre fracàs. Els noms de l'Ajuntament vell? No, de cap de les maneres. Les coses estan ja prou complicades. Els maldecaps que els passin uns altres. Dos anys i mig de manar? Ui..., és com una malaltia d'aquelles tan llargues. Una malaltia que de vegades, però, muda a segons quines persones. Una d'aquelles que es té d'anar a prendre les aigües a Vallfogona, o a fer una cura de repòs a Vichy o a «Superbagneres».

Però... ja comença a sortir la candidatura. Algú de bona voluntat. Altres que no s'adonen de la malaltia. També qui pensa en allò de Vichy o Vallfogona.

Consultes. Visites. Noms que no eren aquells noms. Altres que ja no eren aquests. El primer rumor, el segon. Una llista: Baldomer Trepà, Josep Argilés, Ramon Cucurull, Josep Salvadó Salvadó, Joan Burgués, Ramon Costa, Josep Prats, Antoni Camps, Ramon Balsells, Esteve Falcó, Ramon Cabestany....

Es crida una reunió. *Es llegeix ja la llista en caràcter oficial i definitiu.* Comentaris a fora, molt lògics. Comentaris a dins... i prudència. Algú de dins (els de fora en aquesta història no compten) arrufen el nas. Es difícil fer les coses a gust de tothom!!! Sorgeig, però, un grup—diem-ne de «L'O-

pinió»—en les files lligueres. No diuen, però, res.

Arribem al divendres a la tarda. L'Ateneu bull. Grupets aci... grupets allà. Surt el primer comentari, el segon, el tercer. Els del grup de «L'Opinió» es manifesten. Ha trencat el gel un.... i res, els altres ja no callen.

Els de l'un grup comenten que si fulano, que és de la Lliga, ha dit això, que si aquell senyor, que és soci del Centre Autonomista, ha dit allò. Els del grup de «L'Opinió» apreten.

Un alt dirigent en comença a tenir notícia. Una hora més tard, la bomba de la tarda. Els optimistes d'Acció Catalana presenten candidatura. Confien amb els vots dels del grup de «L'Opinió».

Pànic a la caverna. Els protestataris de La Lliga es veuen amb cor de guanyar la batalla. Clamen per una candidatura de partit. Cares llargues en els cercles directius. Dilema.

El problema fou que era ja una cosa feta... i era difícil i compromés el tornar-la a desfer. Poc seriós i tot. Si no hagués estat donat com una cosa ja segura i ultimada... llavors res. Malhumor per haver-se precipitat tant.

Reunions, però... per tal de decidir. El cop havia fet efecte, això n'era la prova més contundent. Dissabte a la tarda s'arribà tan a la vora de què hi hagués una modificació, que fins es donava com a cosa segura. La cosa, era, però, delicadíssima.

«Acció Comarcal», aquell vespre (potser era degut a deficiències en el servei informatiu. Es tan gran Tàrrrega! A més, els coneixen tan poc els senyors de La Lliga)... en donava la impressió. Sabia que s'havia donat una llista definitiva—ho suposem, vaja—i parlava de noms que «sonaven». I s'en deixava i tot. «Crònica», la «prudenciosa», callava.

L'endemà no calgué proclamar els candidats a causa de la suspensió de les eleccions. Els de La Lliga anaven, però, a proclamar tota la llista tal com es donà oficialment uns dies abans. Els del grup de «L'Opinió» havien perdut.

Ja sabeu, doncs, en síntesi, la història d'una candidatura. Una candidatura que ara per ara l'han discutit més que ningú els mateixos de la casa on l'han fet. Cosa que al fi i al cap són els que tenen més dret a discutir-la—conclougué aquell senyor conegut d'en Brunet, soci de La Lliga..., llegidor de «La Publi», i que vota a l'Esquerra—això manegueu's-ho com vulgueu.

I. P.

El senyor Royo Villanova reconeix que el triomf de les dretes ha estat possible gràcies a l'abstenció dels obrers

El senyor Royo Villanova, en comentar amb els informadors els successos d'aquests dies, ha fet les següents manifestacions:

—Aquest moviment ha evidenciat que el triomf de les dretes no és tan gran com elles creien, puix que ha estat degut a l'abstenció de grans masses obreres, que abandonaren el camí de les urnes per seguir el de la revolució.

Així s'explica que a Osca, Saragossa, Logroño, Sevilla, Còrdova i en molts altres llocs, hagin pogut triomfar les dretes.

A Barcelona mateix, si els obrers haguessin votat l'Esquerra, tampoc no hauria triomfat la Lliga.

Alba, President de la Cambra

Bon començament, a fe. Alba, President de la Cambra de diputats. Com si no hagués passat res a Espanya. Només que un somni de quatre il·lusos que volien dignificar-la i posar-la a to amb el món.

I ara tornarà la vella política, les velles costums, tot allò d'aquella Espanya de Cuba, de les guerres del Marroc, de l'odi a Catalunya, que les dretes ja s'hien cuidat d'atiar en les seves campanyes.

No en va ha corregut el diner. El diner que ha servit per a què vivíssim una setmana de crims i barbarie, en aliança la incultura amb l'assassi, perquè així si calia quedés justificat el cop de força.

El diner que les dretes han llençat en una campanya formidable de demagogia i coaccions.

Però Espanya, i més especialment Catalunya, no es deixarà vèncer per aquesta colla d'anarquistes que assassinen i no reparen en vessar sang innocent, unint al crim la vilesa, ni deixarà imposar tampoc aquest esperit vell que vol ressucitar.

Aquella Espanya vella, és morta. «Gaziel», escriptor tan poc dubtós en aquest sentit, ho ha dit i repetit més de dues vegades.

L'entronització d'Alba i de molts altres que veurem, voldria ésser un intent de resurrecció. No serà, però.

Catalunya democràticament, civilment i d'una manera serena, expressant lliurement la seva voluntat, serà la primera d'impedir-ho.

En el III cap d'any

Ahir feta tres anys que a Jaca eren afusellats els Màrtirs de la Llibertat, Galán i García Hernández.

L'emoció intensa d'aquell crim, s'infiltrà en l'ànima de les multituds, freturoses per trencar les cadenes d'una dictadura odiosa que les escanyava...

El poble, però, es rebelà contra tanta injustícia, es llençà al carrer i proclamà la República...

A la majoria de viles i ciutats d'Espanya —menys a Tàrraga que encara impera l'esperit reaccionari i monarquitant— s'ha donat el seu nom a alguna plaça o carrer...

Gairebé en tots els centres veritablement adictes al nou règim i en no poques llars republicanes es guarda els seus retrats amb la devoció d'una imatge...

Han transcorregut tres anys des d'aquella gesta heròica... i talment sembla, exteriorment, que el sentiment republicà i democràtic, s'hagi afeblit... L'aparent triomf de les dretes, les declaracions dels diputats partidaris de l'«Espanya una e indivisible», l'elecció d'Alba per a President de les Corts, la revolució faista...

Mals símptomes aquests...

El sacrifici d'aquells herois seria poc menys que estèril si els ciutadans liberals no s'apressen a defensar la República, per la qual ofrenaren generosament llurs vides els capitans Galán i García Hernández.

D.

Els col·laboradors de la F. A. I.

Gratuitament des de periòdics de dreta i de centre i de tots els contraris a la ideologia d'Esquerra Republicana ens han tirat floretes que si no ens fan autors de la «faistada» última, gairebé ens compten entre els seus progenitors o quan menys inductors.

I devem protestar de tanta calúnnia i de tanta mentida. La nostra posició és i ha estat prou clara per no donar lloc o dubtes que fomenten i exploten els qui en volen treure interessos partidistes.

Els enemics més declarats dels anarquistes, qui els ha condemnat i perseguit a tot arreu, i qui ha merescut atreure l'atenció de tota la literatura florida i xulesca d'«Acrata», «Solidaridad Obrera» i demés periòdics d'ideals al marge de la Llei, ha estat el nostre partit i els nostres homes.

En canvi, qui ha afalagat als «faistes», qui els ha omplert de carícies i de paraules dolces, de copets amistosos a l'espatlla, són les dretes, són els periòdics de l'ordre i de la pau social, que en una colissió entre escamots i anarquistes, prescindint de les circumstàncies i atenent exclusivament a que uns eren de l'Esquerra i els altres de la F. A. I., s'han decantat a defensar els últims. I els bruels més desesperats que s'han oït al Parlament espanyol i els qui es rentaren més la cara en la sang de les víctimes de Casas Viejas foren precisament els que ara s'exclamen i prediquen l'extermi de l'espècie anàrquica.

Aquesta gent de dreta que no ha desaprofitat ni una ocasió per tirar fang a l'honra d'un partit contrari dintre el règim, en canvi ha fet l'aleta a partits llunys completament de la seva política i ordre, i un dia han cridat per la llibertat d'un extremista justament detingut i altre han fet escarafalls davant el Parlament Català de què no haver-hi raó que justificqués la suspensió dels tràmits electorals.

Pretenen els angelets càndids, de buscar els motius de la revolta, en la descristianització del poble, en l'haver dissolt els jesuïtes, en l'haver secularitzat els cementiris, en el prohibir l'ensenyança a les Congregacions religioses, quan tan fàcil és buscar el *per què* en els milions que són

necessaris per a fer un terrabastall com el d'aquests dies, i que no surten pas dels militants pobres de l'Esquerra, si no de ricatxos d'altra banda que volen fer possible un cop d'estat.

Els anarquistes, els autors de l'últim moviment són victimaris a sou, pagats a pes d'or per gent de dreta, doncs que no es comprèn que un obrer vulgui el millorament dels seus germans de classe, aniquilant-los.

Es absurd buscar inductors entre els veritables defensors de la classe obrera, entre els que han atés les seves justes reivindicacions, entre els socialistes que han cuidat més que ningú de dictar i fer efectives les lleis socials, i entre l'Esquerra a Catalunya que és l'únic partit juntament amb l'U. S. de C. que ha treballat pel seu bé social.

Condemnem avui, com ahir i com sempre els moviments que es surten de les òrbites legals. Ni una feblesa ni un justificant per la seva actuació tèrbola.

No ens escau, doncs, el títol que ens volen endossar la gent d'enfront i si cal buscar inductors de l'últim moviment, si devem senyalar col·laboradors, ens caldrà cercar-los entre els enemics declarats dels obrers, entre aquells que sempre n'han fet carn de canó, que els mataven pels carrers de Barcelona i els han fet morir de fam amb jornals minsos, els han explotat amb jornades esgotadores i un cop espremut, a la vellesa els han despedit com un gos.

I aquests no es troben, precisament, en un partit com el nostre que té una executòria obrerista de programa i de realitats, tan brillant.

**Aquest número
ha estat sotmés a la
prèvia censura.**

Imp. «Crònica Targarina» - Telèfon 122.- Tàrrrega